

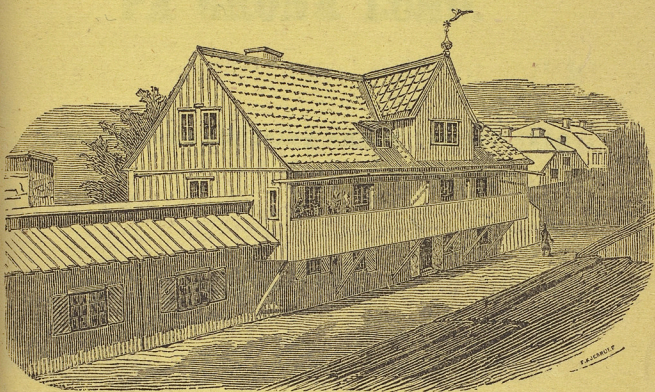
På Gröna Lund : scenisk framställning under tal och sång i två akter ; sven...

Numers, Hedvig von,

81 Faz Teatern, Svenska. 62

PÅ GRÖNA LUND.

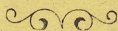

Scenisk framställning under tal och sång

i

Två Akter.

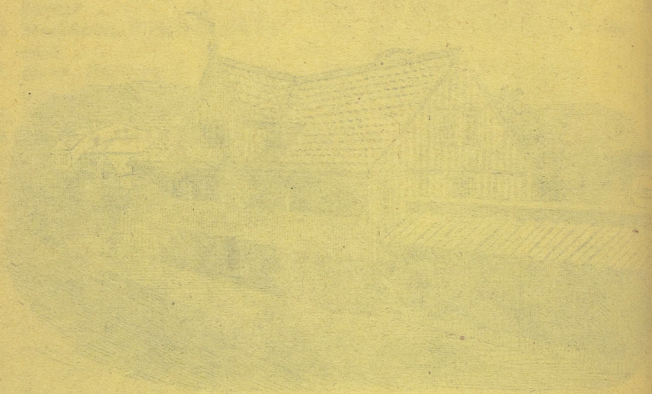
Svenskt Original af H. C. F.

STOCKHOLM, 1856.

ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

PÅ GRÖNA LUND.

Swedish translation under the name

Grön Lund

Stockholm 1884

STOCKHOLM 1884

Printed by the publisher

Stockholm 1884

Stockholm 1884

PÅ GRÖNA LUND.

Scenisk framställning under tal och sång

i

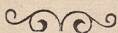
Två Akter.

Svenskt Original.

af

H. C. F.

STOCKHOLM, 1856.

ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

Personerna:

GUSTAF III.

ELIS SCHRÖDERHEIM, Stats-Sekreterare.

HENRIK GYLLENSTORM, Löjtnant vid Gardet.

CARL MICHAEL BELLMAN.

BENGT LIDNER.

OLOF FLÖJTÉN, Oboist.

ANDERS SVÄRD, Olofs far, Korporal.

Fröken EVA RIDDERKORS.

VÄRDINNAN på Gröna Lund.

MAJKEN, hennes dotter.

CAJSA LISA, Piga på Gröna Lund.

Gäster, Musikanter m. fl.

Händelsen försiggår på Djurgården en första Maj,
inom värdshuset Gröna Lund.

FÖRSTA AKTEN.

FÖRSTA SCENEN.

(Theatern föreställer ett rum med dörr i fonden, ledande till krogstugan och försedd med en glasruta. Till höger en dörr ledande till ett rum och till venster ett fönster. Rummets möblering enligt tidens sed, gammalmodiga stolar och skänkar med bjertmåladt porstlin.)

MAJKEN *(sitter och spinner).*

Sjung, sjung sorlande våg!
Hafvet, det fria, det lockar din håg;
Ila du ville dit ut i det blå,
Sjunka deri, men du sjunger ändå,
Sjunger ändå, ändå.

Sjung, sjung lekande vind!
Du som omfläktar min rodnande kind.
Du skall försvinna och bortdö också,
Snart är det slut, men du sjunger ändå,
Sjunger ändå, ändå.

Sjung, sjung fogel i lund!
Sommarens fröjd varar endast en stund;
Snart kommer hösten med dagarne grå,
Dimma och regn, men du sjunger ändå,
Sjunger ändå, ändå.

Sjung, sjung människobröst!
 Tonerna bjuda åt smärtorna tröst,
 Och för den frihet du aldrig kan nå
 Höjes din suck, men du sjunger ändå
 Sjunger ändå, ändå.

Ja, jag kan sjunga ändå, fast jag har mistat min frihet... Men fogeln i buren sjunger ju också. Herre Gud, jag är just en stackars fogel i bur jag, som sitter och suckar efter vännen min... Jag undrar hvar Olof är nu?... Kanske närmare än jag tror (*hon går till fönstret*).

(*Buller af tärningar och brädspelsbrickor, rop och stoj i källarsalen*): Sexor all!... mera öl Mutter!... Åtta och fyra gör tolf... Quartaner... Sinkadus... Trumf i bordet... Hit med öl! (*Sången och ropen fortfara under hela akten.*)

MAJKEN.

Så muntra de äro derute. Kanske har han smygit sig in bland gästerna eller kanske är han der borta vid slätten hos Mäster Nilses... jag kan höra musiken derifrån. Hofherrarne roa sig der borta... Hela verlden roar sig, utom den som är skiljd från sin hjertans kär....

Rop ifrån salen: Tyst... tyst!... Bellman vill sjunga! (*Man hör en röst sjunga ett par verser ur Fredmans Epistel N° 9, med accompagnement af luta.*)

MAJKEN.

Ack, det är herr Bellmans röst... han har alltid varit så god emot mig... om jag skulle tala vid honom nu... (*hon går till dörren i fonden*). Men hur skall det låta sig göra, fången som jag är (*hon söker blicka genom rutan, hvars gardin upplyftes och man ser värdinnans bistra anlete*). Min mor!..

ANDRA SCENEN.

MAJKEN. VÄRDINNAN.

VÄRDINNAN.

Hvad har du vid dörren att göra?... Sitt och spinn, har jag sagt dig!

MAJKEN.

Jag ville höra på sången... Jag tyckte att det var herr Bellman som sjöng.

VÄRDINNAN.

Nå, om så vore, hvad angår det skön jungfrun? Hon gick kantänka dit för att få se om hon skulle varsna någon uniform... Bry sig inte derom hon... sådana gäster förplägas inte här... och kommer han, så skall jag nog visa honom vägen ut.

MAJKEN.

Ni är bra hård mor; stänga mig inne denna vackra första Maj... öfverallt är glädje... Hela Djurgården hvimlar af glada, fria människor... endast jag sitter instängd.

VÄRDINNAN.

Nå ja; den illa gör, han illa far!... Ditt goda herrskap klagade på dig för det du hjälpte Fröken med hennes kärlekshandel, och så måste jag ta hem dig hit... det är min själ inte godt för mig, som ska' sköta rörelsen, att ta' vara på en kärlekssjuk tös, som gått och förgapat sig i en sådander gardes-musikant... Och eftersom du ej godvilligt vill afstå från din galenskap, så stänger jag in dig tills det går öfver.

MAJKEN.

Går öfver?... Ack mor, då har ni aldrig känt kärleken.

VÄRDINNAN.

Kärlek och kärlek... Stå inte der och prata mig öronen fulla med sådant krimskrams... Jo Gud nåde mig så visst, har jag väl känt på den leken, men så gifte jag mig, och så gick det öfver som man hade strukit bort det med en hand.

MAJKEN.

Hur vill då mor, att jag skall kunna bli bra, jag, som inte får gifta mig.

VÄRDINNAN.

Tyst med dig flicka!... Stå inte och snärj mig med mina egna ord... Får du en stadig och hederlig karl, så gerna för mig, men med den der musikanten blir det ingenting utaf... det är sagdt nu...

MAJKEN.

Att mor kan vara så grym emot mig!... Jag kan aldrig älska någon annan än min Olof.

VÄRDINNAN.

Din Olof? Han hvarken är eller blir din... Jo, hvad du kan älska en annan!... Men här står jag och pratar bort min dyrbara tid... Vore du som andra flickor, kunde du hjälpa mor din med att passa på gästerna... men släppte jag ut dig, så flög du din kos... Hela huset är fullt med främmande, som dricka mærg i benen på första Maj... och hofvet är derbornas hos Mäster Nilses.

MAJKEN.

Och jag sitter här...

VÄRDINNAN.

Ja, här kan du höra musiken der bortifrån. Det smakar ändå fogel... Han är väl der med och piper för de höge herrarne... Hör nu bara hur de ropa mig derute... (*rop från Källarsalen*).

TREDJE SCENEN.

MAJKEN, sedan BELLMAN.

MAJKEN.

Att min egen mor kan vara så grym... jag vill då trotsa hennes makt... jag skall bli hans, huru hon än sätter sig deremot... jag skall göra som min stäckars Fröken: heldre öfvergifva allt för att tillhöra den jag älskar...

BELLMAN.

Så sorgsen jungfru Majken... Hvad fattas? Jag tror hon talar om att älska...

MAJKEN.

Ack ja, herr Sekter!... Ni har alltid varit god emot mig... till er kan jag säga allt hvad jag vill... ni kan kanske hjälpa mig?...

BELLMAN.

Låt höra! Det måtte vara något sorgfullt, efter ni har tårar i edra granna ögon.

MAJKEN.

Ja, Gud nås!... Det är verkligen så att jag... älskar någon.

BELLMAN (*kastar sig ned i en stol*).

Nå ja, mitt vackra barn, det är väl inte så sorgligt... Hvem är det ni älskar? Är det en hopplös kärlek?

MAJKEN.

Nej bevars; jag vet att Olof är lika varm för mig, som jag för honom.

BELLMAN.

Sapperment! Då är ju saken klar... Nå hvad heter hennes utkorade mer än Olof?

MAJKEN.

Olof Flöjtén, Oboist vid Gardet.

BELLMAN.

✓ Tjenare! Det var minsann annat det. Tycker hon lika mycket om musik som musikanter? Hon sjunger sjelf som en liten näktergal och därför har jag alltid hållit af jungfru Majken, sedan hon var liten och jag började att vara kund här hos Mutter. Jaså, hon skall ha en muskant. *(Han börjar sjunga, accompanerande sig med tummarne på bordskanten.)*

Hör J Orphei drängar
Stämnen edra strängar;

Knäppen alla - - -

Till Apollos pris.

J som till exempel

Uti Frejas Tempel

Nederfalla, - - -

Följen er caprice.

J som pröfven gammalt öl, gutår!

Eder önskas fuktigt silfverhår - - -

Och en strupa som förmår.

MAJKEN.

Ack, för alla de gånger, jag har hört herr Sektern sjunga och spela, då hela gården har stått full med menniskor, som har velat höra sången... Jag har så ofta tänkt, att den som sjunger och spelar så vackert, måtte ha ett godt hjerta.

BELLMAN.

Det har du rätt i Majken... Vi sångfoglar, vi sjunga i lust och nöd, och det bor intet ondt i tonerna... de adla själen och visa bort bekymren... Nå, hvad kan jag göra för dig, flicka? Tala om hvad som trycker ditt unga hjerta... Hvad hindrar dig från att få den du vill ha?

MAJKEN.

Min mor... Ack hon förstår ej hvad kärlek vill säga...

BELLMAN.

Hon?... Misstag min lilla vän... Mutter begriper den saken bättre än du tror!

MAJKEN.

Ack nej! Hon har alldeles glömt sin egen ungdom.

BELLMAN.

Det kan väl vara... Men min själ tror jag inte att gumman är barn på nytt... hon tycker sig snart vara giftasvuxen på ny räkning. (*Han går till dörren och ser ut genom fönstret.*) Se hit jungfru Majken, så får hon se hvad mor duger till i den vägen.

MAJKEN (*ser ut genom glasrutan*).

Herre, min Skapare!

BELLMAN.

Nå hvad såg hon då, som gjorde henne så häpen?

MAJKEN.

Mor... Nå kors i alla dagar!

BELLMAN.

Jaha, mor som står och lyssnar till kärleksjoller af Korporal Svärd.

MAJKEN.

Korporal Svärd... min Olofs far...

BELLMAN.

Ja svärfar och svärmor... det är så vackert när släkten följs åt. Nå, Majken, låt oss nu tala om hvad som kan göras för hennes väl... Se här (*han tar upp en biljett*) "Till dygderika jungfru Maria Svensdotter".

Den här har någon bedt mig lemna dygderika jungfrun i all sköns tysthet, och det var därför jag kom in. Är det från Olof, så skrifver han fint och prentadt som en liten fröken.

MAJKEN.

Det är ifrån min Fröken. (*Läser.*) Herre min tid, hur skall jag kunna hjälpa min stackars älskade Frökon Eva? Se der, läs herr Sekter.

BELLMAN (*tar biljetten och läser.*)

"Kära Majken! Du kan ej tro hvad jag saknar dig och dina vänliga omsorger... Jag är nu alldeles ensam och öfvergifven, men jag vet att du och dina trogna tjänster aldrig öfvergifva mig... Hjelp mig nu. I afton klockan sju måste du låta mig få hos dig träffa min fästman, utan att någon får veta det... Mitt lifs lycka beror på detta möte." (*Talar.*) Det var viktigt... Nå hur skall man göra med den saken?

MAJKEN.

Ack hjelp mig, råd mig... jag är alldeles rådlös!

BELLMAN.

Precis som jag... Det är inte småsaker skön jungfrun begär! Sjelf vill hon ha en Oboist vid Gardet och se'n vill hon att jag skall ställa till ett kärleksmöte, hvarpå ett helt lifs lycka beror... Det der är farliga saker att blanda sig i, och dessutom har jag ingenting i verlden mer än min lyra och två tomma händer, och kan ingenting mer än dricka och sjunga.

MAJKEN.

Min Gud! hur skall jag bära mig åt? Jag sitter ju fången här, och mor bevakar ju hvartendaste steg.

BELLMAN.

Kunde jag inte tro att här var ugglor i måssen, då en ung man kom helt hemlighetsfullt och bad mig

framskaffa brevet till jungfrun... Nå hur tror hon att hennes sköna Fröken skall komma hit, då hela Djurgården öfversvämmas af folk, som fira första Maj? Det är minsann icke rådligt för en dufva att flyga bland så många hökar.

MAJKEN.

Jag ser ingen utväg... Min stackars, kära Fröken.

BELLMAN.

Hör på Majken... om jag skulle försöka att hjälpa dig och henne.

MAJKEN.

Hvad säger ni? Visste jag inte att ni var god som guld. Om ni hjälper mig, så kan jag ej med mitt lifs tacksamhet betala er.

BELLMAN.

Behöfs intet... En god gerning har nog sin välsignelse med sig, och jag vill slå mig på att vara barmhertig mot nödlidande, jag också... men hur jag skall hjälpa dig, det kan jag min själ inte begripa ännu.

FJERDE SCENEN.

DE FÖRRA, LIDNER (*halfrusig, utan halsduk med kläderna i oordning*).

LIDNER (*sväfvande på målet*).

Se... god afton... bror Bellman... som du ser är jag rig-tigt... säll på första Maj... Säg till att vi få bålen hit in lilla jungfrun... helsa Mutter... från mig... från Bengt Lidner... Vet hon... hvem det är? Det är auctorn till Erik den XIV, Spastara och Medea... och nu (*kastar sig ned i en stol*) håller jag på med Yttersta Domen.

BELLMAN.

Jag ser det... Hör på Majken, säg till derute, att vi få in bålen hit. (*Hon går.*) Du tyckes mig redan öfvermåttan säll min bror... Hvar har du halsduken, om jag får fråga.

LIDNER.

Den gaf jag åt en usling härnere, han hade ingen, men här har jag en annan. (*Han tar på sig Majkens halsduk, den hon lagt på stolen.*)

BELLMAN.

Hvad tänker du på... det är ju intet din...

LIDNER.

Jaså,... Nå det gör detsamma, jag kan betala den. (*Han vänder ut och in på sina fickor.*) Intet en vittnen... Nå ja... mina penningar gaf jag också bort... allt hvad jag hade öfver, sedan jag hade betalt åkaren. Hvad hon dröjer länge med bålen, kära Kalle... Det är du som består... Jag kan intet både vara medlidsam mot de fattiga och frikostig mot mina bröder. Hvad få vi att dricka?

BELLMAN.

Du får se... det bästa mina poetiska omständigheter förmå.

FEMTE SCENEN.

DE FÖRRA, VÄRDINNAN med en bål, MAJKEN
med en bricka och glas.

VÄRDINNAN.

Se här... Men att herrarne vilja sitta här inne.

BELLMAN.

Just här. Hvad har hon åt oss?
"Hej Pimpinella och Hoglands och sött Frontignac."

Maka hit dig nu, min bror... Se så... nu hjälpa vi oss sjelfva. (*Rop ifrån Källarsalen.*) Nu ropa de derute... Jungfru Majken får sörja för oss.

VÄRDINNAN (*ropar utåt*)

Jag kommer, jag kommer... (*Till Majken*) Tro inte att jag lemnar dig ur sigte, fast jag står derute. (*Hon går.*)

SJETTE SCENEN.

BELLMAN, LIDNER, MAJKEN.

BELLMAN.

Nu skola vi tänka på dig och din Fröken. (*Han visar på sidodörren.*) Hvert leder den der?

MAJKEN.

Till en liten kammare, med utgång åt källarsalen, men dörren har mor läst igen.

LIDNER.

Hvad har du med dörren att göra? Ser du hur glasen vinka... Låt oss dränka alla sorger och endast lefva i det gudomliga nu... Låt oss leka och skämta med verlden och dess bekymmer... Skål bror Bellman! Tag hit mandolinen och bestå oss en sång... Eller skall jag sjunga sjelf... Se här, vid båtens rand, här vakna alla mina lifsandar, här strömmar poesi och toner... dess klara vågor äro Lethe för alla qual och alla fröjders rena källa!... Skål!...

Ack, här på den grönskande jorden
 Finns mycket, som sorgfullt är;
 Men skådar jag glasen på borden,
 Så glömmar jag lifvets besvär.
 J lärde! som visligen skrålen
 Om djup i er philosophie...

Ett djup kan man mäta i bålen,
Och verldsvishet finna deri!

När lustigt dess safter vi tömma,
Försvinna för oss rum och tid...
De sorger, som farit, vi glömma,
Och njuta vårt nu uti frid.
En ros invid brädden af bålen
Der blomstrar så herrlig och mild.
Och uti den daggfyllda skålen
Afspeglar hon himmelens bild.

Och Glädje den rosen vi kalla —
Vid drufsaltens gyldene våg,
Hon blomstrar och doftar för alla
Och leker alltjemt i min håg.
Den rosen till klappande hjerta
Jag trycker lycksalig ibland,
Och sänker allt qual och all smärta
Vid bålen förlofvade strand.

Min själ jag med lärdomen riktar.
Mig ruset som Cræsus gör rik.
De skönaste sånger jag diktat,
Som sättes till glasens musik.
Och sist ur de skimrande strömmar,
Lik Venus ur vågornas bryn,
Så skön som de renaste drömmar
En engel står fram för min syn.

Kors det var sannt... jag såg en engel till qvinna
nyss derute... hon var beslöjad, men jag såg en
skymt af hennes ansigt och det var tjusande som
prinsessans i en trollsaga.

BELLMAN (*till Majken*).

Det var kanske hon? ... Hvar såg du henne?

LIDNER.

I... en... hyr... vagn... Jag ämnade... stiga i och fara till staden och hit igen, men så var pengarne slut... Ack, vet du hon var så lik någon som jag sett förr en gång...

BELLMAN.

Någon af de der tyska prinsessorna? Den der, för hvars kärlek du led så gränslösa qval och hade så många äfventyr...

LIDNER.

Hvad var det för en?

BELLMAN.

Jaså, du har glömt den romanen... Nå ja... min stackars vän... du skapar dig väl en annan då... Synd vore att beskylla dig för osanning... Du lefver i din dröm, och hela din verklighet är fantasi... Hvar såg du denna sista uppenbarelse?

LIDNER.

Jo, du, detta är sanning... det var här utanför i en vagn... Hon frågade... ja, hvad frågade hon mig om? — Jo, om detta ställe var Gröna Lund...

MAJKEN.

Ack, det var min Fröken! Goa herr Sekter hjelp henne... bry er ej om mig!...

BELLMAN.

Och du lät henne sitta bror? Det hade jag då aldrig gjort... Jag hade bjudit henne min arm och ledsagat henne hit.

LIDNER.

Det har du min själ rätt i!...

BELLMAN

Hur kan man vara så enfaldig? . . . (*till Majken*)
 Se så du! var nu lugn både för henne och dig . . .
 Jag känner en trollformel att beveka mors hjerta. Jag
 måste skaffa hit din Fröken, så att fästmannen får
 söka upp henne här.

MAJKEN (*som öppnat fönstret*).

Det är så fullt med vagnar och folk dernere . . .
 Gud vet hur ni skall finna henne och ensam vågar
 hon sig ej ut . . . Hon väntar nog att jag skall hema
 henne. Löjtnanten kan nog hjälpa sig sjelf; han hit-
 tar vägen, ty han var här för några dagar sedan.

BELLMAN.

Nå, Lidner, skall du ej gå ut och se hvad som
 blifvit af din sköna?

LIDNER,

Jo . . . men jag har så svårt att komma från här
 (*han klingar mot bålen*). Om jag inte vore så fäng-
 slad här, så skulle jag gå och se efter.

BELLMAN.

Blif qvar om du trifs . . . jag skall gå och repa-
 rera din försummelse. Stanna du här. Jag är straxt
 tillbaka med den sköna okända . . . Akta bara min
 lyra, som ligger der på stolen. (*Han går.*)

S J U N D E S C E N E N .

LIDNER. MAJKEN.

LIDNER. (*tömmande glas på glas*).

Se så . . . ja . . . nu börjar . . . det . . . gå . . . om-
 kring . . . i . . . min . . . hjerna . . . Nu dansar hela . . .
 lifvet förbi i glada leende bilder. Ja . . . så . . .
 hon sitter och lipar . . . Gör intet det, då får hon så

fu-u-u-la ö-gon... Se på... mig... gråter jag? Och ändå hvilar ett helt lands... otacksamhet... på... mina skuldror... Ser hon, det är jag, som skrivit om Erik XIV och Spastara och Medea, och nu... skall... jag... börja med... Yttersta dom... men... (*nyser*) Prosit!... Jaså... det var jag sjelf... nå, skadar intet... man är sig sjelf närmast... (*uppstigande och halfsjungande*):

”Nös du? Prosit, lilla vän!
Si der ha vi Hessingen,
Gröna trän och pålar.”

Ser du... det... der... har Bellman skrivit till sin Ulla... Kors, hvart gick han?... Jo, det var sannt... han gick... för att söka reda på... den sköna damen... Nå, det gör jag sjelf... Det är mera i min väg, än i hans... Hon såg mig ut att vara minst en prin-ses-sa... Adjö... så länge — torka... bort tårarne... Inga tårar... på första Maj...

Gråt ej så! Hvad får du väl därför?
Du är ung, kan dina tårar spara!
Långt är lifvet. Innan trött du dör
Hinner du utaf bekymrens skara!
Ser du! Gör som jag!
Uti Bacchi lag
Ler man mången gång,
Sjunger man sin sång
Med en tår i öga och i hjerta
Tömmer man den skummande pokal,
Glömmer man all uselhet, allt qval,
Fast man vaknar se'n — till samma smärta!
(*Han går*).

ÅTTONDE SCENEN.

MAJKEN (*ensam*).

Hvad gör det mig att Maj är kommen... att träden grönska och blommorna knoppas?... Mitt hjerta

är så förvissnad och höstligt... och ändå är jag färdig att skratta när jag tänker på att mor har fått sig hjertequal... Jag har lust att titta genom rutan (*hon går till dörren, smygande på tå*). Ja, riktigt!... der står han vid disken, o... (*springer förskräckt tillbaka*). Han klappar henne på kinden... och det är min Olofs far... Nu börjar det att klarna för mig... mor vill vara ung på nytt, och gubben vill väl inte heller, att hans son och jag skola gifta oss förr än mor och han... Tänk om vi inte få gifta oss för den nära släktskapen?... Då går jag till kungen, som är så god, och bönfaller hos honom.

NIONDE SCENEN.

MAJKEN. OLOF.

(*Majken står med ryggen vänd mot det öppna fönstret. Olof uppklifvande genom detsamma, han är klädd i uniform och har med sig sin Oboë, som han sätter i Majkens öra och blåser till*).

MAJKEN (*förskräckt*).

Min Gud! Du här? Hvad i all verlden tänker du på?

OLOF (*hoppas in i rummet*).

På dig, min söta vän... Väntade du mig inte?

MAJKEN.

Nej, visst inte... Jag trodde aldrig att du skulle våga...

OLOF.

Man vågar mycket för den man har kär... Du har väl fått min skrifvelse?

MAJKEN.

Det har jag visst inte fått... och aldrig kunde jag tro att få se dig här...

OLOF.

Det var således en behaglig ötverraskning, min lilla Majken... Nå ja,... det gör ingenting om brefvet råkat i annans hand... det står ingenting farligt i det just, och är mycket förblommeradt skrifvet... Du vet att jag inte just är så hemma i saken sjelf, men jag gaf sergeanten en hel plåt för besväret, och dertill bestod jag ett halfquarter för att det skulle bli riktigt listigt. Är du inte glad att få se mig?

MAJKEN.

Så du talar... men jag är rädd... Du måste skynda... Jag står som på glödande kol...

OLOF.

Och jag är helt lugn och nöjd. Nå lilla Majken, hur gör man då man får se sin fästman?... inte står man så der ängslig inte?

MAJKEN (*närmar sig rädd*).

Jag vågar ingenting... Min mor är vaksam och svårare än någonsin, och rågan på olyckan är att hon har blifvit... ja, jag vet inte om jag törs säga det.

OLOF.

Se så!... hvad är det hon har blifvit?

MAJKEN.

Hon har blifvit kär.

OLOF.

Lycka till!... Hvem är den utkorade?

MAJKEN.

Jo,... det... är... din egen far.

OLOF (*kastar sig skrattande i en stol*).

Farsgubben... Jo, det var mig just ett par turturelver... ha ha ha! Far min?... Jo, det var mig

en riktig Celadon ... Nå ja, svärmor är just ingen läckerbit ... Men det der är väl bara en pachasa, som du vill roa mig med?

MAJKEN.

Nej, det är rena sanningen!

OLOF.

Nå, då ger jag de unga tu min välsignelse. Kom hit nu min lilla Majken. Vet du, att jag är alldeles uttröttad, jag har blåst hela dagen derborta hos Mäster Nilses. Der har gått friskt till i dryckjom ... Så ... var inte rädd (*han drar henne till sig*).

(Mel.: Folkvisan »Om dagen i mitt arbete»).

Hvad tror du väl jag tänkte, derborta skiljd från dig? Jag trodde att du längtade och sörjde efter mig; Det var ej sannt, det ser jag, då jag är hos dig här, Ty kall är lilla vännen och skyggt dess öga är.

MAJKEN.

Sin vän skall man ej dömma, så tänker alltid jag. Man får sin kärlek tysta för tvångets hårda lag. Mitt hjerta är så sorgset, min själ är så betryckt, Min moders stränga blickar, mitt öga göra skyggt.

TIONDE SCENEN.

DE FÖRRA. LÖJTNANT HENRIK GYLLENSTORM,
uniformsklädd.

OLOF (*lemar hastigt Majken och gör militärisk helsning*).

Gud bevara nådig Löjtnanten!

GYLLENSTORM.

Tyst för all del! ... God afton Majken ... är fröken här?

MAJKEN.

Nej, inte ännu...

GYLLENSTORM.

Min Gud!... Hela världen drager sig hitåt för att höra Bellman, som lär vara här... hur skall hon komma in bara?... Jag vågar ej ledsaga henne... Jag smög mig genom salen utan att någon märkte mig... de voro alla så sysselsatte och din mor var ute... Om jag blott visste hur Eva skulle komma in hit.

MAJKEN.

Herr Bellman har sjelf gått ut för att hemta nådig fröken, men jag vet ej hur hon bära skall komma genom salen... här skall vara bal i afton...

GYLLENSTORM.

Allt värre och värre... Hvilket vågspel jag narrat henne till. (*Till Olof*) Nå, hvad gör du här?

OLOF.

Detsamma som nådig Löjtnanten, fast jag ej har vågat komma samma väg för att träffa min hjertas kär.

GYLLENSTORM.

Vi äro således kamrater i lycka och olycka... Nå, du har väl ingenting att frukta? hvarför kommer du på smygvägar?

MAJKEN.

Ack, herr Löjtnant! vi äro lika olyckliga... men herr Bellman har lofvat att hjälpa oss allihop.

GYLLENSTORM.

Barnsligheter! Hur skulle han kunna det? Han kan ju inte annat än sjunga — (*för sig*) Nog har jag hört att tonerna förmå mycket, att Thebes murar restes vid sång; men mina luftslott hafva rämlat...

det finnes ingen Amphion, som sjunger det Brustna helt, inte en gång den, som kallas nordens Anakreon. (*Högt*) Nej, kära Majken, jag har kommit hit för att taga afsked; jag lemnar Stockholm, kanske Sverige... Jag har fallit i onåd genom intriger af Evas stolta slägt... Tack, tack kära Majken för alla dina tjänster... Var huld och tillgifven mot din Fröken. Du har lidit nog för vår skull.

MAJKEN (*gråtande*).

Tala inte om det, nådig herr löjtnant... Säg inte att ni skall resa.

GYLLENSTORM.

Jag måste... Nu får jag ju träffa henne här hos dig?

MAJKEN.

Gud låte bara herr Bellman komma... Jag är alldeles utom mig af ångest, att mor skall komma in och få se Olof... Skynda dig!

OLOF.

Låt henne komma du, så skall jag nog sjunga ut för henne och tala ur skägget... för att tala reson i goda ord, det hjälper inte med ett gammalt giftasgalet qvinnfolk; nej, man skall bara ha ruter i sig.

MAJKEN.

Min Gud! så jag bäfvar!

GYLLENSTORM.

Stackars flicka! du har haft mycket bekymmer för min skuld... Mätte du till belöning få den du älskar.

MAJKEN.

Ack, jag har ett godt hopp, att allt skall gå bra... Nådig Löjtnanten skall inte vara utan hopp heller.

Mel.: »*Vin fördrifver galla.*»

Tro, och allting klarnar
Endast tro man eger.

GYLLENSTORM.

Nej, mig fruktan varnar
Slut! mitt öde säger.

OLOF.

Fruktan måste vika!
Mot en verld jag strider.

MAJKEN.

Tron kan aldrig svika,
Fastän hjertat lider.

ALLA.

Tron kan aldrig svika,
Fastän hjertat lider.

MAJKEN (*lyssnande*).

Hvad var det?

Skynda bort! nu hör jag steg!
Att jag så skall darra.

OLOF.

Jag skall gå, men hvilken väg?

MAJKEN.

Jag hör klackar knarra.

GYLLENSTORM.

Genom fönstret?

MAJKEN.

Inte der!
Stäng det till! det säkrast är.
(*Visar på sidorummet*).

Kom, så döljer jag er här.
Alla lemmar darra!

OLOF.

Lurad, narrad mutter står
Och kan intet ana (*fattar ett glas*)
I arresten nu... Gutår!

GYLLENSTORM.

Men om hon vill spana?

OLOF.

Då, hon kniper oss min själ!

MAJKEN.

Uti skåpet göm er väl!

OLOF.

Tjenare! Min ros... Farväl!
Ljug nu, mot din vana.
(*De gå*).

ELFTE SCENEN.

MAJKEN. VÄRDINNAN.

VÄRDINNAN.

Jag tyckte, att jag hörde någon tala härinne.

MAJKEN (*bekämpande sin oro*).

Det var jag, söta mor... Jag bara sjöng lite för
mig sjelf...

VÄRDINNAN.

Jaså... Hör du!... du hittar väl inte på några
dumheter?

MAJKEN.

Jag? Nej, söta mor, det gör jag visst inte.

VÄRDINNAN (*tar upp ett bref*).

Du väntar inga sådanahär inte?

MAJKEN.

Bref! Nej, hvem skulle jag få dem ifrån? Der står ju ingen utanskrift.

VÄRDINNAN.

Du känner inte heller någon som heter... Ja, hvad var det nu han hette? (*läser*) A... no... Ano... Anonymus...

MAJKEN.

Nej, det gör jag visst inte. Det namnet står inte i almanackan en gång.

VÄRDINNAN.

Det vet jag nog, men det kan vara satans arga list under det... det låter som det vore Latiniska... Nå ja, brevet är allt till mig sjelf... jag kunde nog tro det. (*Afsides*): Från Jergen kanske? Nej, det är sannt, han heter Hans och inte Anonymus... då är det från Sektern... Nej, det är från Jergen; han heter visst Hans Anonymus Jergen.

MAJKEN.

Hvad innehåller det? (*Afsides*): Det är kanske Olofs... Kors, att mor kan inbilla sig att det är till henne. (*Hon går till dörren i fonden*).

SVÄRD (*i dörren*).

Får man störa ensamheten, lilla madam?

MAJKEN.

Hvem är det mor?

VÄRDINNAN.

En af kunderna ser du väl... Han har en liten räkning att göra upp med mig.

MAJKEN.

Jaså, han skall göra upp med mor?

VÄRDINNAN.

Hvad har hon med det att göra! Sköt sig sjelf, jungfru näsperla! (*Pekar åt sidodörren*) Gå in dit och tag fram kläderna i skåpet, de ha lågat der så länge; vi ska' vädra dem i morgon.

MAJKEN.

Ska' jag ta' fram allt som fins der?

VÄRDINNAN.

Jag sa' alla kläderna (*Hon skuffar in henne och riglar dörren*).

TOLFTE SCENEN.

VÄRDINNAN, sedan KORPORAL SVÄRD.

VÄRDINNAN.

Seså, Gud ske lof, att man blef af med den näsvisa ungen!... "Ska han göra upp med mor"... en sådan ton hon hade... Jaha... det är just hvad han ska', och derföre blir det ingenting af med herr Musikanten, åtminstone inte på länge, för man skall aldrig komma och säga att jag stagit brud på samma gång som min dotter. Nog skall Svärd få be mig litet innan jag ger med mig... men kär är han som en klockarkatt.

SVÄRD (*mycket utstyrd med stor bröstbukett*).

Får man lof? Ja, jag stiger dristeliga på, efter som jag har ett ärende till madammen.

VÄRDINNAN.

Stig på han Svärd och var inte så blyg.

SVÄRD (*med händerna i sidan går
hennes in på lifvet*).

Ja, jag är min själ inte blyg, Petronella lilla.
Då du vill, så säger inte jag nej.

VÄRDINNAN (*med antagen värdighet*).

Jag frågar Korporalen, om han vet hvem jag är?

SVÄRD.

Ja, nog vet jag det, Petro . . . välädla madam . . .
jag bara blef så glad öfver hennes vänliga bemötande
. . . ursäkta.

VÄRDINNAN.

Ser han, Svärd, jag är ett fruntimmer, som han
skall ekstmera lite mer, än komma så der burdus . . .

SVÄRD.

Ursäkta, värdaste Petronella . . . Mitt ärende var
annars att säga dig, att jag ville ha saken klarerad i
dag, så att jag fick låta lysa . . .

VÄRDINNAN.

Ja, du vet mina förbehåll, Anders: din son får
inte gifta sig med min dotter . . . der får du använda
din faderliga myndighet . . . och så får du aldrig mer
än ett halfqvarter om dagen.

SVÄRD.

Ja, men om Söndagarne, Petronella lilla? . . .

VÄRDINNAN.

Ja, hvad du då får öfver det gifna, beror på ditt
uppförande under veckan.

SVÄRD (*närmar sig bålen*).

Det dricka vi på, Petronella lilla.

VÄRDINNAN.

Nej du, det der är Bellmans... det är fina varor
må du tro... men han har nu varit borta så länge.
Gud vet hvart han och den andra gick.

SVÄRD.

Jaså, jaså! Se, här har han glömt sitt stränga-
spel... Om jag skulle försöka att qvada dig en liten
sång... (*Han försöker att spela och ge an ton*) Nej
du, det går inte, jag sjunger ändå... Herre Gud, den
som kunde sjunga som den der Bellman... det är
mig, en riktig best att vara konstfärdig... men, ser
du, jag har allt en bra grann röst jag också... Vänta
ska' du få höra...

I lifvets vår du dig befinner
Och oskuldsblomman på kinden brinner,
Må blommor jemt din bana kröna,
Och glädjens englar omfamna dig
dig - i - i - i - ig!

VÄRDINNAN (*suckar*).

SVÄRD.

Haf tack för kyssen, du hulda tärna,
Jag är så lycklig; jag vill så gerna!
Ack, den som finge en kyss nu bara,
Och lefva lycklig se'n med dig
dig - i - i - i - ig!

BÅDA.

Och lefva lycklig se'n med dig
dig - i - i - i - ig!

(*Faller i hvarandras armar*).

TRETTONDE SCENEN.

DE FÖRRA, BELLMAN, FRÖKEN RIDDERKORS,
djupt beslöjad.

VÄRDINNAN (*sliter sig förlägen ur
Svärds armar*).

Jag ber om ursäkt, att jag gick in... och så kom Svärd efter, för vi hade en liten räkning oss emellan.

BELLMAN.

Nå, den tycks vara liqviderad nu... efter hvad jag ser...

VÄRDINNAÄ.

Åh ja, Herr Bellman förstår... Kom nu han, Svärd! (*Sakta till Korporalen*): Ser du den der, det är väl Ulla Winblad... då blir här muntert i qväll!
(*De gå*).

FJORTONDE SCENEN.

BELLMAN. FRÖKEN RIDDERKORS.

FRÖKEN.

Hvilken ångest jag utstått... Denna timma har tyckts mig vara en hel evighet... Folkhopen lär tränga sig hit för att höra Bellman sjunga, och jag såg mig ingen utväg att komma fram, om inte ni, min Herre, skänkt mig ert ädelmodiga beskydd... Ni sade ju, att ni var sänd af min trogna Majken?

BELLMAN (*som stannat i bakgrunden*).

Ja, min Fröken, och eftersom mitt beskydd ännu är er behöfligt, så stannar jag kvar till dess hon eller er fästman kommer.

FRÖKEN (*lutar hufvudet i sina händer*).

Jag vet inte hvem ni är, min herre, men ni ser ut att vara en ädel man; hvad skall ni tro om en ung qvinna, som vågat, hvad jag vågat? Hvad skola alla andra tro... Fruntimret, som var härinne?

BELLMAN.

Hvad andra tro, vet jag ej, men hvad jag sjelf tror, är, att ni, drifven af en allsmäktig känsla, upplifrat ert lugn, edra bördsförhållanden, ja mycket, för att träffa den ni har kär...

FRÖKEN.

Och ni dömmar mig icke strängt därför?... Ni tar mig ju icke för att vara en äfventyrerska? (*Hon slår upp slöjan*) Se, min herre!... Ser jag ut som en sådan?

BELLMAN.

Nej, nej! Jag har icke heller trott det... Ni är en ung och skön qvinna, och jag är på samma gång skönhetsens slaf, som dess beskyddare... Hvem och hvad jag annars är — ja, hvad gagnar det att säga... Jag är en herre af mycket liten djupsinnighet och frågar inte efter om solen går eller jorden axlar sig. Hvad jag kan bedyra, är att jag vill ingen varelse ondt; att jag älskar oändligen en man med oupphörlig låga, (*han har under samtalelet fattat mandolinen och farit med handen öfver dess strängar*) sköna fruntimmer och...

FRÖKEN (*uppstigande*).

Ack, ni är... O, jag vet det nu... Ni är denne Bellman, hvars namn och hvars sänger lefva på folkets läppar... Ni är den glada sångaren, hvars lof jag hört af ryktet, hvars namn är så älskadt...

BELLMAN.

Och hvars sånger ni kanske misskänner, likt mången, emedan de hemta sitt ämne från krogen. Ni träffar mig ju också här ... tro hvad ni vill ... ser ni, det är just här på dessa ställen, der lifvet framstår i sin hjertaste dager, och der de löjligaste och bedröfligaste sidorna af menniskan erbjuda sig ... Jag är en glad sångare, i det längsta sorglös, till och med för ärans odödlighet; måttlig i allt, utom i hänryckning, njuter jag af lifvet, vänskapen, nektarn och lyran.

FRÖKEN.

Ni talar om att ni är sorglös för äran ... Ack, den blir er ändå!

BELLMAN.

Och fattigdomen, ja ...

FRÖKEN.

Må så vara, men framtiden skall dock tacksamt minnas er ... Nekas skalden guldets glans, hans lycka är ju att sjunga; sjunga toner som ljuda genom sekler (*Hon närmar sig fönstret och blickar oroligt ut*).

BELLMAN.

Var inte ängslig ... Jag skall gå ut och söka ... han vågar sig kanske icke in ...

FRÖKEN.

Nej, nej, gå ej från mig, jag blir då ännu oroligare ... Min Gud! Att han ej kommer, hvad kan hafva fördröjt hans ankomst ...

BELLMAN (*knäppande på mandolinen*).

Om jag kunde göra något för att skingra er oroliga väntan.

FRÖKEN.

Tror ni då ej, att jag skulle vara tacksam om jag finge höra någon af dessa sånger, som förtjusa alla.

BELLMAN.

Ja, jag vill sjunga ... men hvad? ... (*Han eftersinnar sig litet, sluter ögonen och börjar*).

Opp, Amaryllis; vakna min lilla!
 Vädret är stilla,
 Luften sval.
 Regnbågen prålar
 Med sina strålar
 Randiga målar
 Skog och dal.

Amaryllis lät mig, utan våda
 I Neptuni famn dig frid bebåda;
 Sömnens Gud får icke mera råda
 I dina ögon, i suckar och tal.

MAJKEN (*i rummet bredvid bultar på dörren*).

Lås upp, herr Bellman, jag är instängd här.

FEMTONDE SCENEN.

DE FÖRRA. MAJKEN.

MAJKEN.

Jag vågade inte bulta förr än jag hörde er sjunga ... Jag trodde att mor var här med sin kurtisör (*blir varse Fröken*) Fröken Eva! Gud vare lof att ni är här! (*Hon kysser hennes händer och kläder*) Jag har varit så orolig för er.

LIDNER (*utanför fönddörren*).

Låt upp bror ... Hvar har du gjort af min sköna okända? Hon lär ha gått in med dig hit.

BELLMAN.

Misstag! Jag kommer straxt . . . (*Till Fröken*):
 Var lugn nu, jag vakar derute för er säkerhet . . . Nu
 går jag ut och talar med mor, jungfru Majken.
 (*Han går*).

SEXTONDE SCENEN.

FRÖKEN RIDDERKORS, MAJKEN, sedan LÖJTNANT
 GYLLENSTORM.

FRÖKEN.

Att han ej kommer! (*Hon ser ut*) Snart ha vi
 åter natt . . . den kalla natten med sina granna stjer-
 nor, som blidka ned på de dödligas smärta.

GYLLENSTORM (*bakom henne*).

Eva! (*Han sträcker armarne emot henne*).

EVA (*kastar sig i hans fann*).

Min Henrik!

MAJKEN.

Se så, Gud ske lof! Stackars min Fröken . . . Nu
 går jag till min Olof.

GYLLENSTORM.

Är det väl sannt, att du är hos mig! . . . hos mig
 för sista gången?

EVA.

Nej, nej vi få icke skiljas . . . Det är inte sista
 gången.

GYLLENSTORM.

Vi måste! . . . Det är sista återstoden af kungens
 nåd, att jag får lemna mitt fädernesland; ty du vet

väl hvad det vill säga — ett subordinationsbrott ... Hvad kunna lagarne dömma ... hvad veta de väl, att denne förman var min bittraste fiende, den som skiljde mig från dig, emedan jag icke egde mera än ett obefläckadt namn ... Kunde jag tänka på, att jag bar dessa lysande kläder, dem jag i afton för alltid lager af mig ... Jag har tagit afsked af den, som förr var min beskyddare och vän ... Allt är ombesörjdt ... endast det svåraste, afskedet från dig, återstår ...

EVA.

Var då detta slutet på vår lycka.

GYLLENSTORM.

Tro ej på lyckan! Hon visar oss sin rikedom, sina skatter och tänder sjelf åtrån i vårt hjerta, och sedan flyr hon oss (*han lyssnar till sång från salen*).

EVA.

Det är Bellman, min beskyddare, som sjunger.

GYLLENSTORM.

Det är slut, du måste hem ... Jag måste säga dig mitt farväl ... farväl för alltid ... Ack, Eva, för tidens hand blir hjertats band så skört som spindelns väfnad ... och den som är borta, är snart glömd.

EVA.

Hvem dömmar så? ... den som ej tror ...

GYLLENSTORM.

Hvad skall jag tro ... allt är borta ... hoppet om ditt egande ... min hela framtid, min konungs vänskap ... Snart är jag för dig — endast ett minne.

EVA.

Ja, och alltid ett hopp.

GYLLENSTORM (*sluter henne intill sig. Musik
beledsagar det följande af scenen*).

Ack, ljuft är hoppet, ljuflig är dess lek,
Dess dröm, som längtan ammar i mitt bröst.
Mitt lif var intet, men din hulda blick
Har tändt mång tusen stjernor i mitt mörker;
Vid deras sken mig syntes lifvet ljust.
Min själ har famnat din, då dina läppar
Mot mina tryekta, blef den purpurväg,
Der himlens ljufhet, lifvets friska lust
Försmälte saligt, blef ett helt tillsamman.
Du älskar mig... Säg om de orden än,
Så vill jag dem derborta mig påminna,
Nej, säg mig intet... Se blott varmt på mig,
Jag vill se hoppets bild i mina stjernor.

EVA.

Ser du ej sanning uti denna blick?
Skall du ej tro, fastän du mig ej ser?
Tro, som den arme, hvilkens öga brustit,
Tror under natten uppå dagens ljus.
Mig nalkas intet tvifvel, ty jag tror —
Min kärlek är mitt Allt — tag Något fråu
Då sjunker lifvets allt och blir ett intet.
(*Hon lutar sig mot hans bröst*).

SJUTTONDE SCENEN.

DE FÖRRA, BELLMAN utan att märkas af dem.

GYLLENSTORM.

Var stark min Eva... Nu farväl!...

EVA (*reser sig modigt upp*)

Farväl? Det säga vi båda åt Sverige...

GYLLENSTORM.

Hvad ämnar du?

EVA.

Följa dig... Dela ljuft och bittert...

BELLMAN (*för sig*).

Det var en qvinna med hjerta... Gud låte mig kunna hjälpa dem... Jag skall försöka genom Schröderheim...

EVA (*blir honom varse*).

Det är min beskyddare... Tack för allt bistånd, tack för det jag får ta' ert minne med mig från fosterjorden.

BELLMAN.

Ni reser?

GYLLENSTORM.

Jag kan ej taga emot ett sådant offer.

EVA.

Offer... Du besinnar då icke, att min stolthet skulle lida vid att veta mig vara en lekboll för mina hårda slägtingars vilja... Jag skall, jag vill följa dig... Vi måste resa ännu i natt. Men huru komma ut? Jag såg derute flera af min förmyndares domestiker. De skola fatta misstankar och man skall förfölja oss.

BELLMAN.

Hela salen derute är full med folk... och i sådan habit... Det skulle väcka uppseende och förorsaka obehagligheter... Vi måste undanröjda detta hinder... Ah!... tyst, jag vet... Majken!...

ADERTONDE SCENEN.

DE FÖRRA, MAJKEN, OLOF.

MAJKEN.

Se här herr Sekter... här är min fästman!

BELLMAN.

Nå hvad ser jag! . . . Hvarifrån kom han?

MAJKEN.

Samma väg som nådig Löjtnanten . . . De ha stått gömda i klädsåpet.

BELLMAN (*knäpper med fingrarne*).

Klädsåpet! Der ha vi det! Nu är mitt råd att Fröken och ni herr Löjtnant ta på er andra dräkter och blanda er sedan med mängden derute . . . Jag skall sjunga för dem, så att de äro sysselsatta; och sedan träffas vi här utanför.

MAJKEN.

Och jag och min Olof då?

EVA.

Vi skola sörja för eder . . . Majken, du skall bli mitt testamente till en trogen vän här hemma.

BELLMAN (*till Majken*).

Var lugn du! Jag skall nog tala vid mor . . . Skynda nu att hjälpa din Fröken med toaletten. Finns der manskläder också?

MAJKEN.

Ja bevars, allt hvad salig far egde och hade.

BELLMAN.

Godt! Herr Löjtnanten får allt klä sig i salig fars qvarlätenskap. (*Till Olof:*) Hjelp till du!

FRÖKEN.

Se så Henrik, ingen nedslagenhet mera! Nu skola vi vara glada och kläda oss med samma fröjd, som skulle vi på operamaskerad . . . Lifvet är ej ändå så tungt, bara man sjelf ej fördyrar det. Kom nu!

GYLLENSTORM.

Välan, så kom då! Härifrån måste vi i alla fall, och sker det i lust och glädje, är det så mycket bättre. (*Alla, utom Bellman, gå in i sidorummet.*)

BELLMAN (*ensam*).

Ja, nu har jag ställt till det bra!... Och till på köpet har jag lofvat Lidner ett möte med den vackra fröken... Han sitter derute, helt lycklig med sin första-Majafton... Gud vet om inte äfven jag känner en viss liten lyftning... Nej, det är bara min fantasi, som är uppeldad.

VÄRDINNAN (*i dörrn*).

Kunde man få tala vid Sekter Bellman.

BELLMAN.

Hjertans gerna... Stig på! Mitt sällskap är derinne. (*Visar på sidodörren.*)

NITTONDE SCENEN.

BELLMAN. VÄRDINNAN.

VÄRDINNAN.

Jag har en liten tjenst att utbedja mig i all ödmjukhet.

BELLMAN.

Säg ut hvad det är... om jag kan, så...

VÄRDINNAN.

Ack, jo! Var så god och läs den här biljetten.

BELLMAN (*för sig*).

Hela världens förtroenden vända sig till mig i qväll. (*Läser:*) "Min ljufvaste ros och blomma! Min själ är förstämnd som en sprucken oboë, och längtan drif-

"ver mig till grönan lund, der jag vill träffa min ut-
 "valda vän en stund allena. Hur jag kommer, genom
 "fönstret eller dörrn, må ödet afgöra. Jag gifver först
 "signal, uppstämmande ett stycke till din ära, och är
 "under alla lifvets tonarter, så väl i dur som moll,
 "din trogne vän
 Anonymus."

VÄRDINNAN.

Nå hvad säger ni om det der?

BELLMAN.

Jo, det är påtagligen från en älskare, som vill
 träffa sin sköna.

VÄRDINNAN.

Och om ni vore i mitt ställe, skulle ni vägra ho-
 nom tillträde? Ser ni, det är inte utan att jag inte
 har mina små aningar om hvem det är.

BELLMAN (*för sig*).

Biljetten är från musikanten till Majken. (*Högt*)
 Så-å! Nej, jag skulle ta emot honom, det är ju helt
 naturligt.

VÄRDINNAN.

Så tycker jag också... Jag skall säga att det är
 ingenting afgjort ännu med Korporalen, så att jag
 kan ta emot hvem jag vill. Och om detta är ett
 parti som mera anstår mig, så...

BELLMAN (*för sig*).

Nå katten! Tar hon saken så! (*Högt*) Ja, men
 apropos den der Korporalen, så om jag vore i ert
 ställe, skulle jag vara glad att få Majken bortgift...
 Ni behöfver henne inte här hemma att locka kunder
 med, ty det gör ni bäst sjelf... Lyd ni mitt råd och
 låt henne få sin Oboist... Må tro, det är ledsamt
 för en styffar att ha en så stor dotter hemma.

VÄRDINNAN.

Åhja . . .

BELLMAN.

Nej, medan ni nu träffar er trånande Adonis här inne, så komma alla gästerna, och så dricka vi sedan deras skål och så er egen i morgon. Låt det nu vara afgjort . . .

VÄRDINNAN.

Nå ja . . . som ni vill då . . . men det är väl inte brådskande heller?

BELLMAN.

Man skall aldrig skjuta upp någonting. (*För sig*) Ah, jag fick en idé! Lidner skall få sitt möte och Majken sin musikanter, och Mutter ska bli lurad. (*Högt*) Ni bör vara försiktig . . . Min följeslagerska lade af sig saloppen och slöjan derinne hos jungfru Majken; tag på er den och se er före litet hvem herr Anonymus är . . . (*Han går in i sidorummet.*)

VÄRDINNAN.

Jo, jo, min käre Korporal Svärd, jag är minsann inte nödbjuden . . . inbilla dig inte att du är den ende.

BELLMAN.

Se här! Skynda er nu! Jag lemnar er . . . Lycka till! Glöm inte att lyssna till hans förälskade toner. (*För sig*) Hon skall min själ få höra musik, det vill jag lofva. (*Han går ut sjungande:*)

”Lustigt plaisir, jag bara med dig skämtar.”

TJUGONDE SCENEN.

VÄRDINNAN (*ensam*).

Hvem kan det vara? Nu, sedan jag kommit mig upp i världen, måtte jag ha föryngrats, ty på friare är ingen brist. Nå-nå, jag är väl inte så gammal heller.

Mel.: "Lik en fjävil, älskande det sköna".

Ung jag känner mig som i den tiden,
 Då jag räknade blott sexton år;
 Mången dag se'n dess är dock förliden,
 Men jag mins det som det skett i går.
 Tusen artigheter då mig sade
 Hviskande hvar eldig kurtisör,
 Ord, som jag uppå mitt hjerta lade;
 Ty ett sådant tal man gerna hör.

(Ser sig i spegeln.)

Icke fullt så skön som jag har varit,
 Finns dock af min ungdom vackra spår.
 Tiden mildt med kindens rosor farit
 Och jag lefver i min andra vår.

TJUGONDEFÖRSTA SCENEN.

VÄRDINNAN, KORPORAL SVÄRD, som kommit in under sista orden.

SVÄRD.

Liksom jag: — på mina kinder brinna
 Båd' Pioner och Förgät-ej-mig
 Som sitt regn, sin lifsluft skola finna
 I den nektar, som du skänker mig.

VÄRDINNAN.

Hvem har skickat bud på honom, Korporal Svärd?
 Man kan då inte vända sig förr än de äro i hälarne
 då en.

SVÄRD.

Ursäkta Petronella lilla, men jag går dit hjertat
 leder mig, och jag ville bara fråga om det var be-
 stämmt afgjordt mellan oss nu.

VÄRDINNAN.

Det är det visst inte... Jag skall säga honom,

Svärd, att jag är just inte så angelägen... Man kan jag nog få...

SVÄRD.

Låter det så, kära Madam... Nå ja, hustru kan jag nog få...

VÄRDINNAN.

Lycka till! Var så god och gå dit ut, jag skall träffa en god vän härinne.

SVÄRD.

Tjenare, så länge! Det är väl en äldre kund, än jag, som vill ha sin räkning uppgjord. Vi få väl talas vid sedan. (*Han går ut, sjungande:*)

Adjö och farvell, min utvalda ros och min vän!
Nu reser jag bort, kommer aldrig mer igen.

TJUGONDEANDRA SCENEN.

VÄRDINNAN, sedan LIDNER.

VÄRDINNAN (*tar på sig Frökens kläder*).

Det var för väl, att han gick sin väg... Han står ju mig alltid åter, om det ej blir något af på annat håll... Nu är jag i ordning... Jag sätter mig här, det ser så hyggligt och förnämt ut. — Nu tar någon i dörren... Mitt hjerta bultar... Aj, aj!... Jag tror jag svimmar!...

LIDNER (*insvept i en kappa och med hatten nedtryckt i pannan*).

Jag... har... suttit... derute... så... länge... med... ett... par... hedersgubbar, som drucko merg i benen... Jag har... kanske för mycket dyrkat Bacchus, för att vara Venus behaglig... Ah!... der har jag henne... Var helsad!... Tillåt, att jag... nedlägger för... edra sköna... fötter... skaldens... varmaste... hyllning!...

VÄRDINNAN (*med förställd röst*).

God afton . . . jag vet inte, men rösten är mig så bekant.

LIDNER (*afsides*).

Jag . . . begriper . . . inte . . . om . . . min . . . syn . . . är förvirrad . . . men jag tycker, att min skönas proportioner ha . . . tilltagit liten smula, på en stund . . . Tänk om Bellman . . . den skälmen . . . har . . . narrat mig . . . Nej . . . det vågar han ej . . . (*Högt*) Kanske att vi träffats någon gång . . . Lyft på slöjan . . . så att jag får se ert blida anlete . . .

VÄRDINNAN (*afsides*).

Jag tror bestämdt att vi sett hvarann förr!

LIDNER.

Nåväl! Jag är den första, som ger mig tillkänna. (*Han tar af hatten och kastar af sig kappan.*) Var nu lika oförbehållsam. Ni kan dömma mig af mina sånger, ty jag är . . .

VÄRDINNAN (*med vanlig ton*).

Herr Lidner . . . ja, jag ser det . . . Är det herrn, som skrifvit biljetten?

LIDNER.

Jag? (*För sig*) Det här är ett spektakel, som han skall få betala mig.

VÄRDINNAN.

Det är nedrigt! (*Hon slår tillbaka slöjan.*) Det är ett misstag . . . nå jag hörde inte heller signalen. (*Man hör blåsas i valdthorn utanför fönstret.*) Der har jag honom. (*Hon går till fönstret — valdthornsstötten höres vid sidodörren, och då hon går dit, flyttas den till fonddörren, som är riglad utifrån.*) Hvad är det här för upptåg? . . . Hjelp mig då herre! . . . Det var sjelfva hin! . . . Vi äro ju inlästa.

LIDNER (*som kastat sig i en stol.*)

Ja, jag tror verkligen, att de läst in oss; men det gör ingenting... jag sitter mycket bra här...

(*Valdthornen höras från alla håll; menuetten börjas i salen. — Man hör sång och rop, som alldeles förtaga ljudet af värdinnans bullningar.*)

VÄRDINNAN.

En sådan sammansvärjning... (*Hon försöker blicka ut genom rutan.*) Och gardinen sitter på andra hållet! Se der ställer Svärden sig upp till dans... Anders! Anders! Det var då sjelfva hin.

(*Lidner försjunker i betraktelser och somnar. Dansen och musiken äro i full gång uti salen.*)

Ridån faller.

ANDRA AKTEN.

Theatern föreställer krog salen på Gröna Lund. Till höger vid Avantscenen utgång till en balkong, vid venstra Avantscenen dörren med glasrutan; i fonden tvenne dörrar. Källardisk med glas och bålar, bakom den en hylla med porslin i granna färger. Gästerna üro dels sittande vid mindre bord, drickande eller spelande kort, dels stående i grupper. Musikanterna stämma sina instrumenter och klinga med hvarann. Skratt och skämt höres från de talande.

FÖRSTA SCENEN.

BELLMAN, KORPORAL SVÄRD, GÄSTER OCH MUSIKANTER.

BELLMAN (*vid ett bord nära avantscenen, tankfullt lutande hufvudet mot handen*).

Nej, hvad var det för allvarliga tankar på första Maj... Det följer ofta allvar på den glada yran... Jag skall väl sjunga bort all mulenhet... Jag har ju lofvat dem en epistel i afton! . . .

SVÄRD (*vid ett bord, spelande kort*).

Klöfver är trumf, gubbar! . . .

EN AF GÄSTERNA.

Nu är ditt vif spräckt! . . .

EN ANNAN.

Du spelar som en stackare i qväll. Hvar har du gjort af din käreста, det är väl henne du sitter och kikar efter? . . . Hit med Pontac, Cajsja Lisa! . . .

CAJSA LISA.

Kors, jag kommer . . . jag kommer!

SVÄRD.

Det skall f-n spela mariage längre . . . jag ger er katten . . . Spela bäst ni vill.

FÖRSTA GÄSTEN.

Då spela vi triset . . . (*slår ut korten.*)EN SJÖMAN (*till Svärd.*)

Jag undrar om han skall sjunga för oss?

SVÄRD.

Åhjo, han gör väl det . . . Låtsä bara inte som du ser honom . . .

ANDRA GÄSTEN.

Stick inte öfver du, bror . . . Se hur knektarne damma! . . .

TREDJE GÄSTEN.

Här blir kalad! Putsa ljusen, Cajsa Lisa! Nå, hvarför ropar du inte? . . .

FÖRSTA GÄSTEN.

Att dn inte strammar.

(Bellman reser sig upp från stolen.)

EN GÄST.

Nu! tyst nu!

EN ANNAN.

Det är en karlaktarl . . . han gör inte anseende till personen, han . . .

EN TREDJE.

Nej, han sjunger för hvem som helst här ute på Djurgården, men förnäma — säga de — få be honom mycket, och få ändå inte höra en ton . . .

ANDRA SCENEN.

DE FÖRRA, GUSTAF III, SCHRÖDERHEIM, båda
med hattarne på sig och uppdragna kappkragar.

*(Bellman fattar mandolinen och går ut på balkongen.
Man hör lefverop nedifrån. Konungen och Schröderheim sätta sig vid det bord, Bellman nyss lemnat.)*

KONUNGEN *(hviskande)*.

Är det han?

SCHRÖDERHEIM.

Just han, som gick ut der. Han börjar snart . . .
Jag tror, att vi sitta bra här?

KONUNGEN.

Tyst! Nu börjar han!

(Rop i salen:) Tyst, tyst! Bellman vill sjunga!

BELLMAN *(slår några förelöpande accorder på instrumentet och börjar)*.

"De dyrbaraste gåfvor utösas ofta af den lekande
"naturen under den mildaste himmel, då de dödlige
"med bleknade anleten ej mägta pryda sina kinder med
"den purpur, som de lysande blommor vid morgon-
"stunden sprida. Man ser uti frusande floder en skön-
"het kasta sina perlor. — Hvad! kasta säger jag? —
"Jo, med snöhvita finger, som täfla i glans med de
"Orientaliska perlor. De gyldene fiskar i China upp-
"stiga i svafvelgul ånga utur berlinerblå katsor, fä-
"stade med rosenröda bandvippor. — Hvad säger jag?
"Skördemännen på åkrarne i det rika Indien kunna
"knappt i sina små glimmande jackor förliknas med
"de violetta silfverax, som skördas af deras Agat-liar.
"Dryckeskärilen vid de sorlande bäckar finnas uti Ca-
"stanieträn högt uppsatta med konstigt virkade förlå-

"ter. Herdinnor i Nopkin och Gingang med solhattar
 "af Perlemono gunga i Pomeranstrån och uppfylla luften
 "med förtjusande röster. Der kostar ett glas af Stora
 "Mogols aftonfinkel, älskelige bröder, circa fem tolfte-
 "dels Svenskt halföre; och af det kejsarliga Myrbrän-
 "vinet, som de främmande Gesandter undfå vid af-
 "skedstagandet, älskelige bröder, för en vittnen får man
 "så mycket, så att" (*Han gör några löpningar på
 instrumentet och börjar sjunga:*)

"Glaset darra mellan knogen.

"Håll i Glaset, du är mogen.

"Kejsarn sitter der på krogen

"Hela dagen trogen.

"Huile, de Venus och Persico

"Växa der vildt uti skogen.

—
 "Det är ju sjelfva fan, mine älskelige!

—
 "I en röd scharlakans tröja

"Sitter han och har en blöja;

"Folket sig till jorden böja,

"Sina glas upphöja.

"Torkar han glaset med blöjan? Jo,

"Det plär hans Höghet förnöja. ---

—
 "Älskelige bröder, de dyrbaraste gåfvor utösas
 "ofta af den lekande naturen ännu. Gutår! Sup mig
 "till!" (*Han fallar sitt glas.*)

Rop ifrån salen oah utifrån: Lefve Bellman!
 Hurra! (*Alla höja glaset.*) Lefve Bellman!

KONUNGEN (*till Schröderheim.*)

Är det alltid på thronernas bekostnad, han mun-
 trar sin allmänhet?

SCHRÖDERHEIM.

Bevare Gud! visst inte. Stycket var mindre välvaldt för att ingifva Ers Majestät välvilliga tankar om min mans loyauté.

KONUNGEN.

Nåväl, jag vill då uppskjuta min dom om den saken.

SCHRÖDERHEIM.

Vågar jag fråga hur Ers Majestät annars fann sången och sångaren?

KONUNGEN.

Det är, foi de gentil'homme något att göra af den der... Jag måste göra hans bekantskap.

SCHRÖDERHEIM.

Jag tackar å hans vägnar med lifligaste glädje och djupaste erkänsla!

(Bellman stannar i dörren till balkongen.)

KONUNGEN.

Det ligger något i hans målningar — huru vidunderliga de än äro — som träffar hjertat. Vi måste tänka på att göra något för honom, någon lämplig uppmuntran... Han är ju fattig?

SCHRÖDERHEIM.

Ja, Gud nås! Det är skaldens vanliga lott.

KONUNGEN.

Vi skola tänka på något bröd för honom, något som likväl icke drager honom från hans poesi... Man skall ej spanna Pegasus för plogen... Låt skalden sjunga, och så, endast så, gagnar han bäst sitt fosterland.

SCHRÖDERHEIM.

Hvad Sveriges skalder äro lycklige... De äro lyckligare än Roms, de behöfde en Mecænas till förespråkare, vår Augustus ser allting sjelf med egna ögon, känner med eget hjerta och beslutar med opåmindt ädelmod.

Rop från Folket: En visa till! Käre herr Bellman, en visa till!

BELLMAN.

Nå, får gå då! Hit med ett glas vin! Vill ni dansa gubbar? Dansa nu, så skall jag spela för er. Bjud opp nu. (*Till Svärd*) Hvar har du Mutter? Stå inte och häng läpp, du!

SVÄRD.

Åh, hon roar sig derinne, hon... Men inte sörjer jag... Jag tar väl mig en ann', nog finns här flickor... Hör hit Cajsa Lisa! Vill hon trä' dansen med mig, lilla Lisa?

"Ack sköna herdinna, räck mig nu din hand,
Och låtom oss knyta förtrolighets band."

CAJSA LISA.

Tackar ödmjukast herr Korporal... Det vill jag visst.

(*Bellman bulltar sakta på ena fonddörren, tar sin mandolin och knäpper förslagen till Fredmans Epistel N° 69. Gästerna ordna sig till dans. Man hör då och då Vårdinnans försök att få upp dörren.*)

BELLMAN.

Se så!... Nu skall här gå muntert till... Rör på violerna... dra' stråkarne friskt!

EN AF GÄSTERNA.

Undan med bord, kort och tärningar!

EN ANNAN.

Bort med stop och glas så länge.

EN TREDJE.

Tyst, tyst i ledet! Nu skall man svänga om, så
att det står herrliga till!

BELLMAN.

Så ja! "Allting är riktigt klareradt och gjordt."

(Musiken börjar accompagnera till Bellmans sång.)

Se Dansmästarn Mollberg, bröder,
I vår krögar-stuga,
Hur mot väggen han sig stöder,
Med en röd fiol.

Konstigt har han lärt sig buga,
Och med foten skrapa,
Aldrig såg man större apa
I en Capriol.

Hjelp Himmel nå!
Nu sprang han öfver disken,
Bums i en så,

Der Krögarmor har fisken.
Himmel, ack! se på hur luten
Dryper af surtouten.

Näsan, tätt med blommor gjuten,
Skins som en sol.

TREDJE SCENEN.

DE FÖRRA, FRÖREN RIDDERKORS, LÖJTNANT GYL-
LENSTORM, MAJKEN, OLOF.

(De båda förstnämnda förklädda.)

GYLLENSTORM.

Men det här är ju ett vågspel, dyraste Eva.

FRÖKEN.

Den som vågar, han vinner. Oaktadt all min ängslan, kan jag ej låta bli att vara road deraf . . . Se så, nu måste du dansa! . . . Vi vilja börja vårt nya lif med sång, musik och dans.

GYLLENSTORM.

Nej, låt oss heldre begagna oss af deras munterhet, för att slippa ut oigenkände.

MAJKEN (*sedan hon sett ut genom fönstret*).

Nädig Fröken, herr Löjtnant! Hvad är nu att göra — gamla Baronen sitter dernere med några herrar, just vid porten.

FRÖKEN.

Min förmyndare! Hvad skola vi taga oss till?

GYLLENSTORM.

Den sista villan blir värre än den första.

OLOF.

Det gifves ingen annan utväg, än att stanna kvar så länge.

FRÖKEN.

Min Gud! Hvem kunde ana att farbror skulle finnas här.

GYLLENSTORM.

Min hätske fiende . . . han upptäcker mig under den djupaste förklädnad.

Några af de dansande till Gyllenstorm och Eva:
Se så, dansa med! Hvad är det för dumheter? Skä man inte dansa då Bellman spelar. Kom nu bara! Krusa inte! (*De tvingas att deltaga i dansen.*)

(*Menuetten fortfar en stund.*)

FJERDE SCENEN.

DE FÖRRA, VÄRDINNAN, LIDNER.

(Dansen afstannar plötsligen vid skrället af fönstret på dörren, hvilket slås ut af Värdinnan.)

VÄRDINNAN.

Hvad är det här för satans spektakel? . . . Hör hit någon och läs upp min egen dörr.

(En af gästerna öppnar dörren och Värdinnan rusar ut. — Lidner följer henne lugnt.)

VÄRDINNAN.

Uff! Det var väl, att man slapp ut . . . Jo, här är vackert hus! . . . *(Får se Majken)* Jaså du! Jo, när katten är borta, dansa rättorna på bordet . . . Och du, min käre Anders . . . oppe i dansen! . . . Gå till din plats vid disken, Cajsa Lisa . . . Hvem är det, som har ställt till det här åt mig? Som har fört ett sådant nojs med mig?

BELLMAN.

Det är jag, Mutter lilla, af lutter välmening förstås . . . Jag ville bevisa er, att man skall vara trogen på gamla da'r . . . Ser hon, Korporalen här, han har börjat dansen af baraste jalousi . . .

SVÄRD.

Ja Gu', är det sannt, Petronella.

VÄRDINNAN.

Så han pratar, Svärd . . . han vet nog, han, hur . . . han har mig.

BELLMAN.

Nå, bror Lidner, hvad säger du om det här upptåget?

LIDNER.

Jo . . . tack . . . ska' . . . du . . . ha! . . . Jag skall betala . . . dig . . . nästa första Maj!

KONUNGEN (*sakta till Schröderheim*).

Och det är den der, som du vill anbefalla i min ynnest och bevågenhet? Skönt!

SCHRÖDERHEIM (*lika*).

Jag ber om nåd för honom nu. Värdes ej döma honom, då han hemtat sina inspirationer från Majbålen . . .

EN BORGARE (*till en annan*).

Hvem är den der med långa näsan.

DEN ANDRE.

Det är Lidner.

LIDNER (*vändande sig om*).

Var det . . . ni . . . som frå - ga - de om jag var Lidner? . . . Jo, det eger sin rättighet . . . Jag . . . är . . . skalden . . . Lidner . . . och jag kan . . . på stående fot göra . . . in - promptu . . . öfver . . . det bästa . . . Gud . . . har . . . skapat . . . Vill ni höra?

BORGAREN.

Ja, låt höra då!

LIDNER.

Tag hit ett glas då. Dricka måste man!

(*Med stadig röst:*)

"Fåglarne, födde att älska och sjunga,

"Hasta till källan att läska sin tunga:

"Vattnas ej trädet, man fruktar dess lott.

"Allt i naturen förgås utan vått!

"Och jag, som är menska, Jag skulle ej dricka?

"Drar sjelfva solen ej vätskor till sig? . . .

"Lefve Kung Gustaf, jag sjelf och min flicka,

"Kung Gustaf för alla, min flicka för — mig!"

FLERE BLAND GÄSTERNA.

Bravo! Bra! Lefve Kungen! Ett glas för skalden!

KONUNGEN (*hviskande*).

Du har rätt, han är verkligen något att göra af. Tag honom med dig . . . men i bättre toilette.

SCHRÖDERHEIM.

Det skall bli mig serdeles kärt att lyda.

BELLMAN.

Vänner, sätt en icke bort glaset . . . Låtom oss tömma en skål för värdinnan och värden, en skål för mor Petronella och hennes vän, Korporal Svärd.

VÄRDINNAN.

Stor tack och heder . . . Ja då en sådan herre proponerar, så får man väl lof att dricka med.

SVÄRD.

Herre min tid . . . Petronella lilla, vill du besluta dig för det, så . . .

VÄRDINNAN.

Nå i Guds namn, Anders, eftersom du är så dan i mig, så tag mig då. (*Hon kastar sig i hans armar. Gästerna klinga med henne och Svärd.*) Tjenarinna, tackar så mycket å mina och Anders's vägnar.

SVÄRD.

Och nu skulle man kanske hålla en liten oration, som det heter, men si, jag har inga utförsgåfvor just — om jag får förete mina omständigheter. (*Hostar; börjar med darrande röst:*) Mina vänner! hm...hm. Det gifves dagar . . . det gifves tillfällen . . . hm . . . Nej, . . . inte så. (*Hostar*) Herran sade: "det är inte godt att mannen blifver allena . . . ja . . . jag menar . . . att äktenskapet är stiftadt i himlen . . . hm . . . äkten-

skapet är en förening... ett giftermål... ja, jag måste ha mig en hjälp, till hvilken jag mig hålla må... Mannen skall... nej, qvinnan skall vara mannen underdånig.

VÄRDINNAN.

Anders! Skål mitt herrskap! Tackar ödmjukast!
(*Knuffar till Svärd.*) Stå inte och tala hufvudet af dig, min käre Anders.

MAJKEN (*återkommande från fönstret, till Eva.*)

Han sitter qvar ännu nådig Fröken.

EVA.

Jag blir allt mer och mer orolig.

BELLMAN.

Och nu en skål för dygderika jungfru Majken och hennes fästman... Far och mor ha visat dem vägen till Paphos ö... Skål! Skål för the Nybyggare på Gröna Lund!

MAJKEN OCH OLOF.

Tack, tack! käre herr Bellman.

SVÄRD.

Olle du! Håll nu du ett sirligt tal eller sjung för din sköna.

OLOF.

Ah, jag vet inte om det går för sig, far... men låt gå då.

Min lilla vän, jag älskar dej,
Så båda öronen runkar,
Och hjertat hoppar opp och ner i mej
Som ett par gistnade bunkar.
För röda rosor och de hvita,
De fattiga sanken ger de rika,

Och jag är din,
Och du är min,
Så länge sockertoppen varar.

Och frid i himmela och frid på jola
Och lite roligt i hvarje vrå
Och farfars farfar han hette Ola
Och lika roligt va' de ändå
För röda rosor etc.

(*De dricka med gästerna*).

SCHRÖDERHEIM.

En glad första Maj... Annars är vår Anakreon
endast en stum åskådare af dessa gillen, men när hans
hjerta kan uträtta något, då är han alltid verksam.

KONUNGEN.

Vi måste lemna detta glada samqväm. Jag är
förtjust öfver bekantskapen. Du för honom upp till
mig på samma gång — som Lidner (*han ämnar gå,
men sätter sig ånyo*). Hvad nu! Hvem är det der?

SCHRÖDERHEIM.

Hvilken? Den i stora peruken?

KONUNGEN.

Just han! Parole d'honneur, hvilken artig maske-
rad... jag tror ej jag tar felt... Är det inte Löjt-
nant Gyllenstorm?

SCHRÖDERHEIM.

Jo, sannerligen!

KONUNGEN.

Och den unga damen?

SCHRÖDERHEIM.

Är upphofvet till hans olycka: den sköna Fröken
Eva Ridderkors.

KONUNGEN.

Det här är en roman, som måste ses slut på.

GYLLENSTORM.

Hur skall detta slutas? Min Eva . . . Jag bäfvar för hvarje ögonblick allt mera.

FRÖKEN.

Se ej så ängslig ut, Henrik, du kommer mitt mod att svigta.

GYLLENSTORM.

Tror du att jag fruktar för mig? Nej, jag bäfvar för det öde, som väntar *dig*. Låt oss tala med den ädle sångaren . . . Der står han! (*De närma sig det bord, vid hvilket Konungen och Schröderheim sitta*).

FRÖKEN (*bestört fattar sin älskares arm*).

Min Gud, Henrik!

GYLLENSTORM.

Hvad fattas dig, min Eva? Ännu är tid att vända om.

FRÖKEN (*hviskande*).

Kungen!

GYLLENSTORM.

Du irrar dig (*han ser dit och ryggar tillbaka vid igenkännandet*). Var lugn, min brud! Jag skall försvara dig mot en verld.

KONUNGEN (*vinkar honom till sig*).

Hvad vill det här heta, min Herre? Och ni, min sköna Fröken? . . .

GYLLENSTORM (*djupt bugande*).

Ers Maje . . .

KONUNGEN.

Tyst, tyst! Förråd inte mitt incognito ... Hvad för er hit, min Herre?

GYLLENSTORM.

Min olycka ... Jag skulle här, hos en trogen tje-
narinna, säga sista farväl åt min älskade.

KONUNGEN.

Det var åtminstone icke något sorgligt farväl, då man kommer dansande derifrån.

GYLLENSTORM.

Man kan dansa med sorgen i sitt hjerta. Det finnes ögonblick i lifvet, då själen är söndersliten och då man gapskrattar med tårar i ögonen.

BELLMAN (*som närmat sig, lägger han-
den på Schröderheims axel.*)

Schröderheim ... du här ... du kommer som sänd från skyn ... Jag har ämnat söka dig, min vän och beskyddare.

SCHRÖDERHEIM.

Och hvarmed kan jag vara dig till tjänst?

BELLMAN.

Nedlägg en förbön för den store Gustafs fötter, du är ju Konungens vän, och jag — en stackars poet, har ingen röst vid thronen.

KONUNGEN.

Och likväl, min herre, säger jag, som känner Gustaf, att han skall vara glad att kunna uppfylla en bön af skalden Bellman. Låt höra ... den skall beviljas, det kan jag lofva på förhand. Kungen har redan tänkt på en uppmuntran åt er glada sångmö.

BELLMAN.

Min sångmö ... hon är ett ystert barn, som leker med allt, skämtar öfver sig sjelf och hela världen, men hennes hjerta är, likt de flesta qvinnors, godt och rent ... hon ville falla till Majestätets thron och bedja om hjälp för en huld och behjertad mö (*fattar Evas hand*) Se här en trogen kärlek, som vill dela landsflykt med sin vän ... Kunde mina toner hinna min Konungs öra ...

KONUNGEN.

Hvad min Fröken ... Ni ämnar således ...

FRÖKEN.

Följa min brudgum, ja ...

LIDNER (*som varit en stum åhörare*).

Rätt så!

"Blott tvenne ömma bröst af lika kärlek brinna,
De nog en vrå på jorden finna,
Som rymma kan åt dem en koja och en graf."

KONUNGEN.

Min sköna Fröken, ert öde beskyddas ju af sångens söner; ni har ett skydd, er värdigt.

BELLMAN.

Men som dock förmår intet ...

KONUNGEN.

Säg inte så ... Om jag nu framför er bön till Gustaf?

BELLMAN (*igenkännande Konungen*).

Så tror jag derpå som på kungsord.

KONUNGEN.

Min vän Schröderheim skall laga, att jag får träffa herrarne snart, och jag hoppas då kunna framföra en

helsning från Gustaf, som bevisar, att han ej är döf för sångarens bön och hans toner (*han stiger upp*). Ni reser ej Fröken Eva Ridderkors, här hemma finnes också en "koja och en graf." Löjtnant Henrik Gyllenstorm, ni har i ert hem ett bref från en vän, som ofta låtit nåd' gå för rätt, som varnat er och som tyckt att några dagars qval skulle ännu mer höja sällheten! Ett bref med er Konungs tillgift för ungdomsblodets öfversvallning. Han känner bättre än ni tror, pligtens tvång mot hjertats lagar och beräknar att den förman ni förolämpat var Eva Ridderkors' förmyndare, hindret för er lycka . . . En konung kan, då han vill, hela det söndergångna, hans ord är alltid — kungsord. Kom nu, Elis! (*Då de vilja tacka honom, vinkar han med värdighet och går hastigt, åtföljd af Schröderheim*).

FEMTE SCENEN.

DE FÖRRA, utom KUNGEN och SCHRÖDERHEIM.

BELLMAN.

Jag tror knappast mina sinnen. Han är då sådan jag tänkt mig honom.

LIDNER.

Jag känner mig så redig, att jag kan se hela min framtid i ljus och välstånd . . . (*fattar ett glas*) Kungens skål på första Maj! Lefve Konungen!

ALLA.

Lefve Konungen! Hurra!

GYLLENSTORM.

Är det väl sannt. Kan sorgen så lätt förbyta sig i glädje. Hvem skulle ha trott att första Maj skulle bli en vårens och glädjens fest för oss, min Eva?

FRÖKEN.

Jag trodde aldrig att vi skulle bli olyckliga, ty den ringaste lott med dig är mig mer än all världens rikedom.

GYLLENSTORM.

Och ändå suckar du.

FRÖKEN.

Och hvad betyder det? Det är icke tecken till sorg, att man suckar — eller hur mina herrar poeter?

LIDNER.

Ni har rätt min sköna Fröken. Smärtan föder fåren och glädjen leendet, men sucken är ett barn af kärleken och längtan, eller en saknadens blick på flydda drömmar.

BELLMAN (*leende*).

Jag säger ingenting om det min bror.

LIDNER.

Du ämnar väl ej tala om det sista, det var en skymning i förståndet, som kom sig af dimmorna från hålen.

FRÖKEN.

Om jag egde ord, nog varma att tacka er för det deltagande ni visat mig. Vid njutandet af min lycka skall jag alltid minnas att den adlats genom Bellmans och Lidners välvilja. Jag känner mig nu så lugn och glad, att jag åter skulle vilja börja dansen här, och aldrig, aldrig skall jag glömma balen på Gröna Lund.

GYLLENSTORM.

Lika litet som jag. Se der, hur de glada kunderna samlat sig kring de lyckliga paren.

FRÖKEN.

Jag måste riktigt lyckönska min trogna Majken. Gud ge dig all lycka, som ditt goda hjerta så väl förtjenar. Du är väl bra glad nu, Majken?

MAJKEN.

Ack, jag är visst nöjd och lycklig, och så är Olof också.

OLOF.

Ja, min själ! Mätte väl det. Hela lifvet ska' bli en ljuvvelig harmoni från början till slut; det ska' gå så lustigt som en slängpolska... Hoppsan! Se, så nyter svärmor står och bjuder på öl och buska. Hvar ha vi brudgummen?

VÄRDINNAN.

Anders! Anders lille, hvar är du?

SVÄRD (*utkommer från sidorummet*).

Här min gumma lilla; jag var bara inne och såg efter honom, som skulle liqvidera skulden.

VÄRDINNAN (*förlägen*).

Det var bara gyckel, förstår du väl.

SVÄRD.

Jaså, jaså... ja, men du har väl alla gamla räkningar qvitterade?

VÄRDINNAN.

Ja bevars! Nu skall jag börja på ny räkning. Jag skall nog hålla tummen på ögat på dig, min käre Anders.

SVÄRD.

Åhja, det kan nog behövas. Skrif bara inte sju för tu, så att mitt syndaregister blir för stort.

Mel.: »Säg mig den bästa kunskapsgren» af Åhlström i »Vid Bålen.»

Är man i sjunde himmelen,
Då tömmer man helt säll pokalen.
Man klingar med sin lilla vän,
Som ler och glömmar bort moralen.

VÄRDINNAN.

Jag hustru är uti mitt hus
Och vill derföre åtlydd vara.

SVÄRD.

Ja, men ett litet sällhetsrus
Det är väl inte någon fara?

OLOF (till Majken).

Du är den ljufsta poesi.
Till dig min bästa ton jag sätter.
Du skall få se att det skall bli
Ett underverk ibland Duetter.

MAJKEN.

Det tror jag nu, då du till slut
Fått lof att mig accompagnera.
Min solo har jag sjungit ut
Och sjunger den ej nånsin mera.

FRÖKEN.

Nu är all sorg, all saknad öfver
Och verklighet hvad säll jag drömt.

GYLLENSTORM.

Ej mera skiljas jag behöfver
Från den mitt hjerta alskar ömt.
Och låt oss minnas många gånger
Att här blef fylldt vårt skönsta hopp,
Bland folkets lek och folkets sånger,
Som höjs af friska hjertan opp.

ALLA.

Och låt oss minnas etc. etc.

Röster från gästerna och utifrån: Sång! Mera sång! En visa till, Bellman!

BELLMAN.

Nej, inte mer i qväll!

FRÖKEN.

Låt mig få bedja med dem: en visa till. Låt oss sluta qvällen i fröjd. Ser ni ej hur de älska er? Hör ni ej deras lefverop, och tror ni ej på tredje Gustafs beskydd för sina sångare? Låt mig nu spå er — och jag spår sannt: Länge sedan Gröna Lund är jemnadt med marken, skall Bellmans minne och Bellmans sånger bo i Djurgårdens gröna lunder, finna återklang i alla svenska bröst. Sjung ännu en gång för mig!

LIDNER.

Ja, sjung bror Bellman, sjung!

GÄSTERNA.

En enda visa! Bara en enda!

BELLMAN.

Nå, må göra! Men det blir den sista för i qväll. Ställ upp er till polska, så ska jag sjunga och spela.

(Anförda af Gyllenstorm och Eva, ordna sig alla par om par. — Bellman ställer sig midt ibland dem; musiken börjar Fredmans Epistel N° 62).

Movitz valdthornet proberar
Och sin tuggbuss valkar i mund:

Springer kring golfvet, funderar,
 Polskan i fyrkant formerar
 Städer och slåss och befaller:
 Eldgafflar, skärmar och galler,
 Allting ramlar nu denna stund:
 Stolarne skjutas åt väggen,
 Hirschfångarn brynes på eggen
 Friskt courage på *Gröna Lund!*

Corno.

Slut.

Rättigheten att uppföra "På Gröna Lund" tillkommer uteslutande Herr Direktören OSCAR ANDERSON.

Svenska Theatern.

Af denna samling har hittills utkommit:

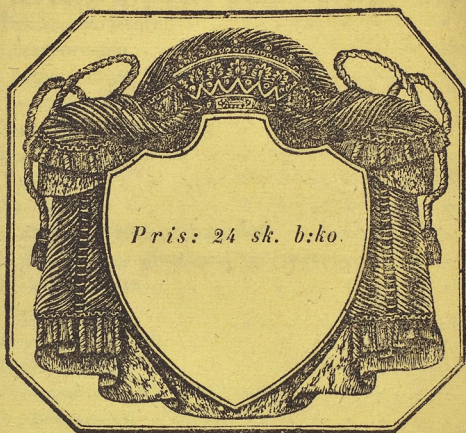
№	sk.
1. Magister Bläckstadius, Lustspel i 2 akter	16.
2. Läkaren, Skådespel i 4 akter	24.
3. En Födelsedag på Gäldstugan, Lustspel	16.
4. Rika Morbror, Lustspel i 2 akter	16.
5. Engelbrett och hans Dalkarlar	24.
6. Stockholm, Westerås och Upsala	16.
7. Herr Dardanell och hans upptåg på landet	16.
8. 1846 och 1849	16.
9. Jernbäraren, Skådespel	16.
10. Hittebarnet, Lustspel	16.
11. Positivhataren	16.
12. Jenny eller Ångbåtsfärden	12.
Samtl. af A. BLANCHE.	
13. Mäster Smith, af J. Jolin	32.
14. Det otroliga, Lustspel af K. Kullberg	16.
15. Femhundra Riksdaler Banko, af M. Cramær	16.
16. En half million, Lustspel af samme författare	16.
17. Symamsellerna, af densamme	24.
18. Barnhusbarnen, af J. Jolin	44.
19. Bröstkaramellerna, af densamme	16.
20. Flickorna på Söder	16.
21. En revolution i månan	16.
22. Profbladet eller Frihetens lön	12.
23. Polkander i Stockholm	16.
24. Carl XII vid Pultava eller sista resursen	16.
25. Tidens Strid	16.
26. Polkander och hans Fru	16.
27. Döden Fadder, af Blanche	16.
28. Komedianerna, af densamme	16.
29. Den politiske kokken, af densamme	16.
30. Flickorna på Norr	16.
31. Efter Femtio år, af Z. Topelius	1 Rdr —
32. Gustaf Adolf och Seaton	24.
33. En Nyårsmorgon i Storkyrkotornet	12.

N ^o		sk.
34.	Lilla Apan, Vådevill	12.
35.	En Knalleffekt	12.
36.	Örebro fåfånga, af J. Jolin	16.
37.	Hin Ondes gåfva, af F. Hedberg	16.
38.	Min vän Løjtnanten, af densamme	16.
39.	Når man inte har pengar, af densamme	16.
40.	Också en Profet	16.
41.	Och ändå rör det sig	12.
42.	Fyra dagar af konung Gustaf III:s regering	24.
43.	Tidningskrifvaren	24.
44.	Läsarepresten	24.
45.	Långtan efter äfventyr	24.
46.	En midsommarnatt i Dalarne	16.
47.	En natt i Falkenberg	16.
48.	En god uppfostran	16.
49.	Aprilnarrit	16.
50.	För sent!	16.
51.	I Bohusländska skärgården	16.
52.	Kusinen eller Studentäfventyret	16.
53.	Blekingsflickan	16.
54.	Tiggarflickan	16.
55.	Den grå Paletån	16.
56.	Lelve Fåfångan	16.
57.	Nyårsnatten på Mosebacke	16.
58.	Valborgsmesso-aftonen	24.
59.	En Hufvudpassion	16.
60.	Huru tiden förändrar	16.

Särskildt utgifne äro:

Dackefejden, Skådespel	1 R:dr —
Kungslena-fården, Tragedi af Per Sparre	1 R:dr —
Frieri och förställning	16.
En bengalisk Tiger	16.
Den resande Studenten eller Åskvädret	16.
Maskeraden i Vindskammaren	16.
Studenten och hans Älskarinna	12.
Amuletten eller Ett paradys på vinden	12.
Regentens Dotter, af A. Dumas	16.
En blåstrumpa för 200 år sedan, af G. H. Mellin.	16.

Pris: 24 sk. b:ko.